

Dr hab. Joanna Radwanowicz-Wanczewska, prof. UwB

Uniwersytet w Białymstoku

ORCID: 0000-0002-2244-7546

e-mail: j.radwanowicz@uwb.edu.pl

Poszerzenie katalogu rzeczy wyłączonych spod egzekucji administracyjnej z uwagi na poszanowanie prawa uczniów i nauczycieli do rozwoju kompetencji cyfrowych

Extension of the catalogue of items exempt from administrative execution to protect the right of students and teachers to develop digital competencies

Streszczenie

Artykuł dotyczy wpływu rozwoju technologicznego na egzekucję administracyjną w kontekście ochrony prawa uczniów i nauczycieli do rozwijania kompetencji cyfrowych. Zwrócono w nim uwagę na kwestię poszerzenia katalogu wyłączeń spod egzekucji administracyjnej. W artykule wskazano na istotne znaczenie zmiany ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, a dokładniej dodanie punktu 19 do art. 8 § 1 u.p.e.a., który wyłącza spod egzekucji administracyjnej laptopy oraz bony na ich zakup przekazane w ramach wsparcia rozwoju kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli. W artykule ukazano wpływ zmiany dokonanej w katalogu dotyczącym wyłączeń spod egzekucji administracyjnej na poszerzenie zakresu przedmiotowego zasady poszanowania minimum egzystencji zobowiązanego.

Słowa kluczowe: kompetencje cyfrowe, egzekucja administracyjna, minimum egzystencji, laptopy dla uczniów, wykluczenie cyfrowe

JEL: K23

Abstract

The article discussed the impact of technological advancements on administrative execution, with particular focus on safeguarding the right of students and teachers to cultivate digital competencies. It highlights the expansion of the catalog of items exempt from administrative enforcement, emphasizing the significance of the amendment to the Law on Administrative Enforcement Proceedings. Specifically, the article examines the addition of item 19 to Article 8, paragraph 1, which exempts from administrative execution laptops and vouchers intended to support the digital skill development of students and teachers. The article identifies the impact of the change in the catalog on exemptions from administrative execution on the expansion of the material scope of the principle of respect for the minimum subsistence of the obligor.

Keywords: digital competencies, administrative execution, subsistence minimum, laptops for students, digital exclusion

Wprowadzenie

Skutkiem stale postępującego rozwoju technologicznego społeczeństw jest przeniesienie wielu form życia społecznego do przestrzeni cyfrowej (Rozkrut, 2018, s. 347–348). Transformacja cyfrowa to szybko postępujący proces obejmujący różne obszary funkcjonowania jednostek. Jest on widoczny zarówno w sferze społecznej, jak i gospodarczej aktywności państw, których dotyczy. Zachodzące zmiany

wymagają również przyjmowania nowych rozwiązań prawnych, służących między innymi zapewnieniu członkom społeczeństwa dostępu do nowoczesnych rozwiązań technologicznych oraz stworzeniu możliwości posługiwania się nimi. Należy zauważyć, że obserwowany obecnie rozwój technologii i unowocześnianie podejścia do zarządzania kompetencjami wpływają także na procesy uczenia się i nauczania w Polsce (Sosińska, 2024). Opracowanie dotyczy problemu poszerzenia katalogu rzeczy wyłączonych

spod egzekucji administracyjnej w ramach ochrony prawa uczniów i nauczycieli do rozwoju kompetencji cyfrowych. Celem artykułu jest zbadanie wpływu zmiany dokonanej w katalogu dotyczącym wyłączeń spod egzekucji administracyjnej na zakres przedmiotowy i znaczenie zasady poszanowania minimum egzystencji zobowiązanego. W artykule zastosowano metodę dogmatyczno-prawną.

Rozwój kompetencji cyfrowych

W doktrynie podkreśla się, że wyposażenie jednostek w umiejętności związane z korzystaniem z nowych technologii jest obecnie uznawane za jeden z niezbędnych warunków aktywnego funkcjonowania społeczeństwa oraz wyznacznik poziomu rozwoju cywilizacyjnego. Jak zauważa M. Rozkrut, „Faktyczne korzystanie z nowoczesnych rozwiązań technologicznych, technologii informacyjno-komunikacyjnych wymaga odpowiednich warunków, zależy od osiągnięcia odpowiedniego poziomu kompetencyjnego, nabycia odpowiednich umiejętności, umiejętności cyfrowych wpływających na możliwości wszechstronnego wykorzystywania dostępnej wiedzy i informacji, sprawności w podejmowaniu i realizowaniu działań, w samodoskonaleniu się i samorozwoju. Umiejętności te w coraz większym stopniu pożądane są na rynku pracy, ale i coraz bardziej niezbędne w życiu codziennym. Brak tych umiejętności, ich nieodpowiedni poziom czy niedopasowanie do aktualnych potrzeb może się okazać istotną barierą w rozwoju osobistym i funkcjonowaniu na co dzień. Stanowiąc może przyczynę wykluczenia cyfrowego, społecznego czy zawodowego” (Rozkrut, 2018, s. 348).

W polskim społeczeństwie widoczne są znaczne różnice w zakresie korzystania z nowoczesnych technologii i posiadania kompetencji cyfrowych. Ich niwelowanie, poprzez między innymi zapewnienie wszystkim obywatelom dostępu do tych technologii, stało się istotnym elementem w działaniach podejmowanych przez Radę Ministrów. Na podstawie art. 15 ust. 1 ustawy z 6.12.2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju¹ Rada Ministrów (w dniu 21.02.2023 r.) przyjęła uchwałę w sprawie ustanowienia programu rządowego pod nazwą „Program rozwoju kompetencji cyfrowych”². Głównym celem tego programu jest uzyskanie stałego wzrostu poziomu kompetencji cyfrowych przez zapewnienie każdemu w Rzeczypospolitej Polskiej możliwości ich rozwoju stosownie do potrzeb, biorąc pod uwagę wszystkie etapy życia – dotyczy to zarówno zwykłych użytkowników technologii cyfrowych, jak i specjalistów ICT³. Kompetencje cyfrowe w myśl omawianego programu to „harmonijna kompozycja wiedzy, umiejętności i postaw umożliwiających życie, uczenie się i pracę w społeczeństwie cyfrowym, tj. społeczeństwie wykorzystującym w życiu codziennym i pracy technologie cyfrowe”⁴. Realizacja tego programu (która będzie trwać do 31.12.2030 r.) ma przyczynić się – według zamierzeń jego twórców – do budowy nowoczesnego społeczeństwa. Oczekuje się, że w wymiarze indywidualnym program

zapewni lepszą jakość życia w realiach gospodarki cyfrowej, w wymiarze ekonomicznym zaś będzie służył rozwojowi konkurencyjnej gospodarki⁵.

Dla rozwoju kompetencji cyfrowych istotne znaczenie ma między innymi dostępność sprzętu komputerowego. Przykładem działania skierowanego do uczniów rozpoczynających (w roku szkolnym 2023/2024) naukę w klasach IV publicznej i niepublicznej szkoły podstawowej oraz w publicznej i niepublicznej szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne klasy odpowiadającej klasie IV szkoły podstawowej było wyposażenie ich w komputery przenośne typu laptop na podstawie przepisów ustawy z 7.07.2023 r. o wsparciu rozwoju kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli⁶ (w ramach programu „Laptop dla ucznia”). W 2023 r. także pierwsze grupy uprawnionych nauczycieli, na podstawie ustawy oraz wydanych w III kwartale 2023 r. przez Ministra Cyfryzacji rozporządzeń, otrzymały jednorazowe świadczenia na zakup laptopa lub laptopa przeglądarkowego.

Poszanowanie prawa uczniów do rozwoju kompetencji cyfrowych a regulacja prawna dotycząca egzekucji administracyjnej

Omówione wyżej działanie związane ze wsparciem rozwoju kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli spowodowało potrzebę wprowadzenia kolejnej z wielu zmian do powstałej w odmiennych od obecnych warunkach społecznych, pochodzącej sprzed blisko 59 lat (Masternak, 2025, s. 2–9) ustawy z 17.06.1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji⁷. W związku z tym, że podmioty funkcjonujące w danej społeczności mają nie tylko określone prawa, ale także pewne obowiązki, celem administracyjnego postępowania egzekucyjnego (którego dotyczy wyżej wymieniony akt prawny) jest doprowadzenie do przymusowej realizacji obowiązku prawnego w przypadku, gdy podmiot, który powinien wykonać ten obowiązek, nie uczyni tego dobrowolnie. M. Masternak (nadając pojęciu administracyjnego postępowania egzekucyjnego szerokie znaczenie) wskazał, że postępowanie to obejmuje ogół zorganizowanych, prawnie uregulowanych czynności procesowych podejmowanych przez organ egzekucyjny oraz innych uczestników postępowania w celu doprowadzenia do wykonania obowiązku objętego egzekucją administracyjną (Masternak, 2002, s. 15–16; 2017, s. 14 i n.). Przedstawił przy tym egzekucję administracyjną jako stadium postępowania egzekucyjnego, w którym organ egzekucyjny wykonuje czynności egzekucyjne zmierzające do zastosowania i zrealizowania środków egzekucyjnych. Jak zauważył D.R. Kijowski, „Za wykonanie znacznej części obowiązków prawnych odpowiadają w świetle obowiązującego prawa te organy państwa i innych podmiotów sprawujących w nim władzę publiczną, które w doktrynie oraz w orzecznictwie sądowym określa się mianem organów administracji publicznej. Takie obowiązki możemy określić jako obowiązki administracyjne” (Kijowski, 2020, s. 42).

Wśród obowiązków podlegających egzekucji administracyjnej wyodrębnia się obowiązki pieniężne oraz obowiązki o charakterze niepieniężnym. Jeżeli podmioty zobowiązane nie wykonują obowiązków dobrowolnie, wówczas ich realizacja „następuje w pewnych okolicznościach z zastosowaniem przymusu państwowego, nazywanego – gdy odnosi się do zachowań organów rządowych lub organów jednostek samorządu terytorialnego – przymusem administracyjnym” (Kijowski, 2020, s. 49). Stosowanie środków przymusu, służących administracji do zapewnienia wykonania obowiązków administracyjnych, jest postrzegane jako istota egzekucji administracyjnej. Ustawodawca dokonał w u.p.e.a. podziału opartego na kryterium przedmiotu egzekucji. Wprowadził środki egzekucji administracyjnej należności pieniężnych oraz środki egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym. W art. 1a pkt 12 lit. a u.p.e.a. zawarte jest wyliczenie środków egzekucji administracyjnej należności pieniężnych (egzekucja: z pieniędzy; z wynagrodzenia za pracę; ze świadczeń z zaopatrzenia emerytalnego oraz z ubezpieczenia społecznego, a także z renty socjalnej; z rachunków bankowych; z innych wierzytelności pieniężnych; z praw z instrumentów finansowych w rozumieniu przepisów o obrocie instrumentami finansowymi, zapisanych na rachunku papierów wartościowych lub innym rachunku, oraz z wierzytelności z rachunku pieniężnego służącego do obsługi takich rachunków; z papierów wartościowych niezapisanych na rachunku papierów wartościowych; z weksla; z autorskich praw majątkowych i praw pokrewnych oraz z praw własności przemysłowej; z udziału w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością; z pozostałych praw majątkowych; z ruchomości; z nieruchomości). W art. 1a pkt 12 lit. b znalazł się zaś wykaz środków egzekucji administracyjnej obowiązków o charakterze niepieniężnym (grzywna w celu przymuszenia, wykonanie zastępcze, odebranie rzeczy ruchomej, odebranie nieruchomości, opróżnienie lokali i innych pomieszczeń, przymus bezpośredni). W przypadku egzekwowania obowiązku administracyjnego o charakterze pieniężnym kluczowe znaczenie ma możliwość prowadzenia egzekucji administracyjnej ze składników majątku podmiotu, który go dobrowolnie nie wykonał (zobowiązanego).

Należy zaznaczyć, że równocześnie (obok umożliwiania egzekwowania obowiązków administracyjnych) przepisy u.p.e.a. mają na celu zapewnienie ochrony praw jednostki przed stosowaniem przymusu. Istotne znaczenie z punktu widzenia tej ochrony pełnią zasady prawa. W administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym znajdują zastosowanie zasady ogólne całego systemu prawa, zasady ogólne postępowania administracyjnego określone w Kodeksie postępowania administracyjnego⁸ oraz zasady ogólne administracyjnego postępowania egzekucyjnego wynikające z u.p.e.a. Z uwagi na ograniczone ramy tego opracowania podjęte w nim rozważania koncentrują się na problemie wpływu zasad ogólnych administracyjnego postępowania egzekucyjnego na sytuację jednostki, a w szczególności na obecnym kształcie i znaczeniu wskazywanej w literaturze zasady poszanowania minimum egzystencji (wyrażonej w art. 8–13

u.p.e.a.). Ponadto poniższe uwagi będą dotyczyć jedynie ochrony praw osoby fizycznej będącej zobowiązanym w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym.

Zasada poszanowania minimum egzystencji polega na zastosowaniu pewnych ograniczeń w egzekucji administracyjnej, które mają na celu ochronę jednostki przed pozbawieniem jej określonych przez ustawodawcę dóbr majątkowych i praw majątkowych. Zostały one bowiem uznane za niezbędne dla zapewnienia egzystencji zobowiązanego oraz pozostających na jego utrzymaniu członków rodziny. W związku z tym u.p.e.a. wymienia przedmioty, kwoty pieniędzy oraz wierzytelności i prawa majątkowe z mocy prawa niepodlegające egzekucji, a ponadto przewiduje możliwość zwolnienia przez organ egzekucyjny spod egzekucji określonych składników majątkowych w trybie art. 13 u.p.e.a. Ustawodawca traktuje zasadę poszanowania minimum egzystencji w sposób szeroki. Wynikające z ustawy wyłączenia służą nie tylko ochronie zobowiązanego przed utratą określonych dóbr i praw majątkowych, które jemu oraz pozostającym na jego utrzymaniu członkom rodziny są niezbędne do zapewnienia podstaw bytowania (a w szczególności zaspokojenia potrzeb biologicznych), lecz mają także na celu niedopuszczenie do pozbawienia go możliwości wykonywania pracy zarobkowej, nauki, pełnienia służby bądź wykonywania zawodu. Obok względów humanitarnych istotne znaczenie mają tu więc względy ekonomiczne, przemawiające za niedopuszczeniem do sytuacji, w której zobowiązany mógłby stracić możliwość zarobkowania i stanąć przed koniecznością korzystania ze świadczeń pomocy społecznej (Żukowski & Sawuła, 2004, s. 210).

Przewidziane w ustawie wyłączenia spod egzekucji obejmują trzy kategorie składników majątkowych: przedmioty, kwoty pieniędzy oraz wierzytelności i prawa majątkowe. W myśl art. 8 § 1 u.p.e.a. w pierwszej grupie znalazły się m.in. przedmioty urządzenia domowego, pościel, bielizna i ubranie niezbędne dla zobowiązanego i będących na jego utrzymaniu członków rodziny, a także ubranie niezbędne do pełnienia służby lub wykonywania zawodu. Należy zauważyć, że art. 8 § 1 u.p.e.a. został zmieniony poprzez dodanie punktu 19. W wyniku tej zmiany wyłączono spod egzekucji administracyjnej: laptopy, laptopy przeglądarkowe oraz bony na zakup laptopów lub laptopów przeglądarkowych przekazane w ramach wsparcia, o którym mowa w ustawie o wsparciu rozwoju kompetencji cyfrowych nauczycieli.

Wnioski końcowe

To, jakie składniki majątku zobowiązanego nie podlegają egzekucji, ustawodawca określił w sposób jednoznaczny na przykład w przepisach art. 8 § 1 pkt 6, 10, 11 i 14. W innych przypadkach wyliczenie to może wymagać przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego czy też zabiegów interpretacyjnych (Kijowski, 2015, s. 243). Jak wynika z powyższego, wyłączenie konkretnego przedmiotu zależy

od uznania go przez organ za „niezbędny”, co może powodować pewne komplikacje. W związku z brakiem precyzyjnego określenia w przepisie ustawy próby rozstrzygnięcia o tym, co jest „niezbędne” zobowiązanemu, pojawiają się w orzecznictwie sądowym. W literaturze zwraca się uwagę, że należy na nie patrzeć przez pryzmat zgodności tego działania z art. 8 § 1 pkt 1 u.p.e.a. i z konstytucyjną zasadą poszanowania godności (Kijowski, 2015, s. 245). W związku z powyższym dodanie do art. 8 § 1 u.p.e.a. punktu 19, z którego wynika jednoznacznie wyłączenie spod egzekucji administracyjnej dóbr wspierających rozwój kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli, wydaje się być dobrym rozwiązaniem. Jest ono uzasadnione tym bardziej, że laptop postrzegany jest obecnie jako rzecz niemal tak niezbędna dla ucznia, jak podręcznik, zeszyt czy długopis (i w pewnym zakresie nawet te rzeczy zastępuje). Zwraca się też uwagę na to, że obecnie wydajność nowoczesnych laptopów jest niemal taka sama jak w przypadku komputerów stacjonarnych, a dodatkowym plusem jest to, że laptopy można zabierać ze sobą w niemal dowolne miejsce. Komputery stacjonarne zostały wyłączone spod egzekucji już wcześniej, ale tylko w ograniczonym zakresie. Dotyczy ich art. 8 § 2 u.p.e.a. Ustawodawca wymienił w nim pewne przedmioty, których nie należy uważać za niezbędne zobowiązanemu i członkom jego rodziny. Wskazał, że należą do nich: meble stylowe i stylizowane, telewizory do odbioru programu w kolorze (chyba że zobowiązany wykaże, że od roku produkcji telewizora upłynęło więcej niż 5 lat), komputery i urządzenia peryferyjne (chyba że są one niezbędne zobowiązanemu do pracy zarobkowej

wykonywanej przez niego osobiście), futra ze skór szlachetnych, porcelana, szkło ozdobne i kryształy, sztuce z metali szlachetnych, dzieła sztuki.

Należy zauważyć, że laptopy przekazane uczniom, choć mają służyć dzieciom, stały się własnością ich rodziców lub opiekunów prawnych. Wyłączając te urządzenia spod egzekucji administracyjnej, ustawodawca poszerza zakres przedmiotowy obowiązywania zasady poszanowania minimum egzystencji zobowiązanego (który sprowadza się bowiem m.in. do określenia, co składa się na minimum egzystencji). Takie działanie ustawodawcy ma istotne znaczenie dla ochrony prawa do rozwoju kompetencji cyfrowych. Z uwagi na zastosowane wyłączenie egzekucji administracyjnej nie podlegają bowiem: laptopy, laptopy przeglądarkowe oraz bony na zakup laptopów lub laptopów przeglądarkowych przekazane w ramach wsparcia, o którym mowa w ustawie o wsparciu rozwoju kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli. Należy zaznaczyć, że zasada poszanowania minimum egzystencji chroni więc w sposób skuteczny także wspomniane prawo nauczycieli do rozwoju kompetencji cyfrowych w przypadku, gdy dotyczy ich art. 8 § 1 pkt 19 u.p.e.a.

Podsumowując, należy zauważyć, że rozwój technologiczny społeczeństw wpływa na sposób postrzegania minimum egzystencji ich członków. Regulacja prawna wynikająca z art. 8 u.p.e.a. sprzyja zapewnieniu zobowiązanemu poczucia bezpieczeństwa w zakresie obejmującym podstawy egzystencji materialnej oraz zachowaniu przez niego możliwości dalszego kształcenia oraz wykonywania pracy zarobkowej.

Przypisy/Notes

¹ Tj. Dz.U. z 2025 r., poz. 198.

² Uchwała nr 24 Rady Ministrów z dnia 21.02.2023 r. w sprawie w ustanowienia programu rządowego pod nazwą „Program rozwoju kompetencji cyfrowych”, <https://www.dziennikustaw.gov.pl/MP/2023/318>

³ Skrót ICT pochodzi od ang. *Information and Communication Technology*. W Polsce używa się też skrótu TIK, który również oznacza technologie informacyjno-komunikacyjne.

⁴ W myśl „Programu rozwoju kompetencji cyfrowych” w skład kompetencji cyfrowych wchodzi: kompetencje informatyczne obejmujące posługiwanie się komputerem i innymi urządzeniami elektronicznymi, bezpieczne korzystanie z Internetu, aplikacji i oprogramowania, nowych inteligentnych technologii cyfrowych oraz umiejętność stosowania metod pochodzących z informatyki przy programowaniu i tworzeniu rozwiązań informatycznych dla problemów z różnych dziedzin (myślenie komputacyjne); kompetencje informacyjno-komunikacyjne, polegające na umiejętności wyszukiwania informacji, rozumienia jej, a także selekcji i oceny krytycznej, jak również komunikowania się na odległość za pomocą technologii cyfrowych; kompetencje funkcjonalne, czyli realne wykorzystanie powyższych kompetencji w różnych sferach codziennego życia, takich jak finanse, praca i rozwój zawodowy, utrzymywanie relacji, zdrowie, hobby, zaangażowanie obywatelskie, życie duchowe itd., zgodnie z zasadami bezpiecznego korzystania z technologii cyfrowych.

⁵ Ministerstwo Cyfryzacji, *Kompetencje cyfrowe*, <https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/kompetencje-cyfrowe> (dostęp: 30.03.2025).

⁶ Po zmianie tytułu jest to ustawa z dnia 7.07.2023 r. o wsparciu rozwoju kompetencji cyfrowych nauczycieli, t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 1771.

⁷ Ustawa z dnia 17.06.1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 132 ze zm., dalej jako u.p.e.a.

⁸ Ustawa z dnia 14.06.1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego, t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 572.

Bibliografia/References

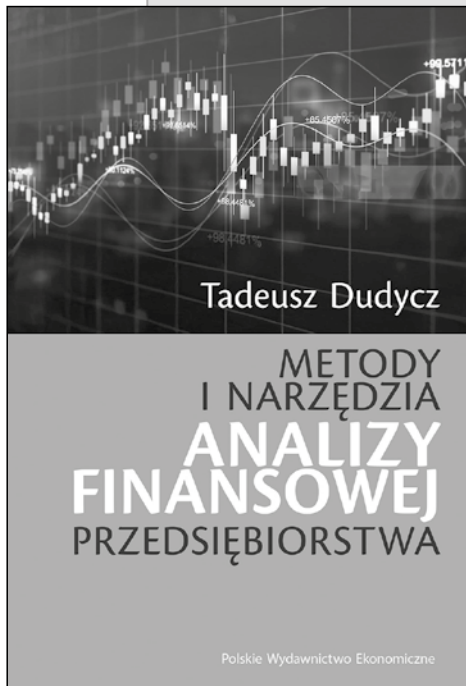
- Kijowski, D. R. (2015). W: D. R. Kijowski (red.), *Ustawa o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Komentarz* (wyd. 2). Wolters Kluwer.
- Kijowski, D. R. (2020). Zasady prowadzenia egzekucji administracyjnej. W: D. R. Kijowski (red.) *System prawa administracyjnego procesowego. Administracyjne postępowanie egzekucyjne i zabezpieczające*. Tom III. Część 1. Wolters Kluwer.
- Masternak, M. (2002). Zagadnienia ogólne. W: T. Jędrzejewski, M. Masternak, & P. Rączka, *Administracyjne postępowanie egzekucyjne*. TNOiK.
- Masternak, M. (2017). Pojęcie egzekucji administracyjnej oraz administracyjnego postępowania egzekucyjnego. W: S. Fundowicz, & P. Możłowski (red.), *Administracyjne postępowanie egzekucyjne. Na 50-lecie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji*. Instytut Naukowo-Wydawniczy Spatium.
- Masternak, M. (2025). O potrzebie nowej kodyfikacji administracyjnego postępowania wykonawczego – zagadnienia wybrane. *Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego*, (2). <https://doi.org/10.33226/0137-5490.2025.2.1>
- Rozkrut, M. (2018). Kompetencje cyfrowe społeczeństwa informacyjnego. *Studia i Prace WNEiZ US*, (54/3).
- Sosińska, P. (2024). *Edukacja cyfrowa. Czym jest? Wyzwania i perspektywy*. <https://edukacja.rp.pl/szkoly-podstawowe-i-srednie/art41124551-edukacja-cyfrowa-czym-jest-wyzwania-i-perspektywy> (dostęp: 30.03.2025).
- Żukowski, L., & Sawuła, R. (2004). *Postępowanie administracyjne*. Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis.

Dr hab. Joanna Radwanowicz-Wanczewska, prof. UwB

Pracownik Wydziału Prawa Uniwersytetu w Białymstoku. Specjalizuje się w prawie administracyjnym. Przedmiotem jej zainteresowań badawczych jest m.in. problematyka przymusu administracyjnego ze szczególnym uwzględnieniem administracyjnego postępowania egzekucyjnego.

Dr hab. Joanna Radwanowicz-Wanczewska, prof. UwB

Habilitated PhD, professor of University of Białystok, an employee of the Faculty of Law of the University of Białystok. She specializes in administrative law. Her research interests include issues related to administrative coercion, with particular emphasis on administrative enforcement proceedings.

ZAPOWIEDŹ**Tadeusz Dudycz**

METODY I NARZĘDZIA ANALIZY FINANSOWEJ PRZEDSIĘBIORSTWA

Rosnąca dynamika zmian w otoczeniu gospodarczym przedsiębiorstwa stawia przed kadrą kierowniczą przedsiębiorstw coraz większe wymagania w zakresie posiadanych kwalifikacji. Nieodzowną umiejętnością kierowniczą jest umiejętność diagnostyczno-analityczna, która pozwala na rozpoznawanie przyczyn powstałych problemów, koncentrowanie się na najważniejszym z nich i zaprojektowanie najwłaściwszej reakcji w danej sytuacji. Jednymi z najpowszechniejszych i najczęściej sporządzanych analiz są analizy finansowe, które pozwalają spojrzeć na przedsiębiorstwo przez pryzmat aspektów finansowych, a jednym z głównych źródeł informacji na potrzeby sporządzania tych analiz jest system ewidencyjny rachunkowości, który wspomagany informacjami zewnętrznymi pozwala ocenić organizację na tle aktualnej sytuacji gospodarczej. Jednak powszechność i ogromne zapotrzebowanie na analizy finansowe zgłaszane przez różne podmioty związane z przedsiębiorstwem wywołuje tendencje do ich automatyzowania i upraszczania, a często też trywializowania. W procesach analitycznych nie można zaś stosować automatyzmu i uniwersalizmu w doborze narzędzi.

Książka, którą oddajemy do rąk Czytelników, nie zawiera gotowych i uniwersalnych zestawów narzędzi i metod, lecz raczej skłania do samodzielnego ich dobierania i konstruowania w zależności od jakości posiadanych informacji źródłowych oraz potrzeb w zakresie procesów decyzyjnych. Liczne przykłady mają za zadanie ułatwić Czytelnikowi zrozumienie prezentowanego wykładu oraz pogłębić umiejętności interpretacji wyników analizy. Wyniki badań nad kształtowaniem się niektórych parametrów finansowych w polskich przedsiębiorstwach mają za zadanie ułatwić wyrobienie sobie poglądu o polskiej praktyce w tym zakresie, a tym samym wspomóc interpretację wyników uzyskiwanych we własnej organizacji. Temu samemu celowi służą przedstawione w książce studia przypadków z wykorzystywaniem rzeczywistych danych.

Książka jest wynikiem długoletnich badań autora, jego doświadczenia praktycznego oraz przemysłów podczas zajęć dydaktycznych ze studentami studiów magisterskich, podyplomowych, MBA oraz szkoleń dla kadr zarządzających.

Więcej informacji na stronie www.pwe.com.pl